

ІНТЕГРАЦІЯ ЗАСОБІВ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ

education in school – modern requirements of design education]. [Electronic resource]. Announcer of the Kharkiv State Academy of Design and Arts. Study of art. Architectur, no.12, pp. 121–128. [in Ukrainian].

4. Satsyk, V. I. (2008). *Kliuchovi faktory stanovlennia konkurentospromozhnykh universytetiv* [Important factors of the competitive universities

formation]. *Economy of Ukraine*, no, 5 (618), pp. 75–90. [in Ukrainian].

5. Svyrydenko, D. B. (2013). *Akademichna mobilnist v dyskursi hlobalizatsii vyshchoi osvity* [Academic mobility in the discourse of globalization of higher education]. [Electronic resource]. *Philosophical horizons*, vol. 29. pp. 183–190. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 19.06.2017

УДК 378.4:355

Людмила Гук, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов
Наталія Ільчишин, викладач кафедри іноземних мов
Національний університет “Львівська політехніка”

ІНТЕГРАЦІЯ ЗАСОБІВ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ

У статті проводиться аналіз технологій і методів навчання при формуванні комунікативної компетентності студентів. Визначено підхід і принципи в основі яких відбувається процес формування комунікативної компетентності майбутніх спеціалістів засобами інформаційно-комунікаційних технологій навчання. Також розглядається процес формування комунікативної компетентності, як система складових, які нероздільно пов'язані між собою для ефективного формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців і методи навчання, що інтегруються з даними засобами навчання.

Ключові слова: інтеграція, інформаційно-комунікаційні технології навчання, комунікативна компетентність.

Лит. 6.

Людмила Гук, кандидат педагогических наук, доцент кафедры иностранных языков
Наталья Ильчишин, преподаватель кафедры иностранных языков
Национальный университет “Львовская политехника”

ІНТЕГРАЦІЯ СРЕДСТВ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ОБУЧЕННЯ

В статті аналізуються технології і методи навчання при формуванні комунікативної компетентності студентів. Определен подход и принципы на основе которых следует осуществлять процесс формирования коммуникативной компетентности будущих специалистов средствами информационно-коммуникационных технологий обучения. Также рассматривается процесс формирования коммуникативной компетентности, как система составляющих, которые неразрывно связаны между собой для эффективного формирования коммуникативной компетентности будущих специалистов и методы обучения, интегрирующиеся с данными средствами обучения.

Ключевые слова: интеграция, информационно-коммуникационные технологии обучения, коммуникативная компетентность.

Lyudmyla Huk, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor of the Foreign Languages Department
Nataliya Ilychshyn, Lecturer of the Foreign Languages Department
National University “Lviv Polytechnic”

ON THE ISSUE OF INTEGRATION OF MEANS OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES OF EDUCATION

The article reveals the problems of integration of information and communication technology of training. The article covers the technologies and methods used in the formation of the communicative competence of students. This process is complex and multifaceted phenomenon very different depending on the institution. The industry of professionals which have being prepared is of great importance. This determines the approach and the principles on which the process of communicative competence of the future experts is based by means of the information and communication technologies. The authors count the number of allocated time for the thorough and efficient formation of communicative skills.

The article highlights the communicative competence as the system of components which are inextricably linked to the effective formation of communicative competence of future specialists and the teaching methods

that integrate the data and training. The authors describe the principles of creation and training, which are the basis of communicative competence of students and dedicate the general principles of governing the specific methods of education of students in the high school. There are different approaches to the training of communicative competence of future professionals. The subject-activity approach is considered being the best one. It requires the changes concerning the essence of the educational process and puts at the center of a person who qualifies. The authors make an analysis of the communicative competence and dedicate the general principles of governing the specific methods of education of students in the high school. These principles are well described in the article. The authors mention the conditions on which the process of formation of communicative competence of students is based and which play an important role in this study.

By means of ICT, the related training resources on the internet, computer training and telecommunications play the principal place in the studying process. In addition, noteworthy there occur a large so-called contextual learning technology, which is based on the modeling of future careers of professionals that promotes the communication skills and the motivation of students. The more scientists are involved in this problem, because of the importance of issue of communicative competence nowadays. The article contains a number of scientists who study, analyze and provide the practical advice on the problem of communicative competence. However, the changes invent the new hardware, and this leads to the search of the new mechanisms that may influence the communicative competence. Thus, the question will always be open.

Keywords: integration, the information and communication technologies, the communicative competence.

Постановка проблеми. Комуникативна компетентність в умовах глобалізації світового співтовариства займає провідне місце. Тому на сьогоднішній день приділяється велика увага інтеграції засобів інформаційно-комуникаційних технологій навчання. Процес формування комуникативної компетентності є складним і багатоаспектним явищем. Процес комуникативної підготовки дуже різниться в залежності від навчального закладу. Велике значення має кількість достатньо виділеного часу на ґрунтовне і ефективно формування комуникативних навичок і вмінь.

Проблемою формування комуникативної компетентності займається багато науковців, серед яких варто виокремити Г. Пухальську, О. Загородну, О. Добротвор, Н. Назаренко, С. Гончаренко, О. Романовського та інші.

Все частіше у навчальному процесі формування комуникативної компетентності використовуються засоби інформаційно-комуникаційних технологій навчання.

До даних засобів навчання відносять програмні, програмно-апаратні та технічні засоби та пристрої, що функціонують на базі мікропроцесорної, обчислювальної техніки, а також сучасних систем трансляції інформації, інформаційного обміну, які забезпечують операції збирання, продукування, накопичення, зберігання, оброблення, передавання та захисту інформації та можливість доступу до інформаційних ресурсів локальних і глобальних комп'ютерних мереж [3, 420].

До засобів інформаційно-комуникаційних технологій навчання відносяться ресурси мережі Інтернет, засоби комп'ютерного навчання та засоби телекомунікацій.

Ефективність і результативність формування комуникативної компетентності студентів визначається багатьма аспектами. Важливу роль

відіграє вибір необхідної технології навчання, що гармоніює із вибраними засобами навчання та сприяє досягненню поставлених цілей.

Мета статті. Визначення сучасних технологій навчання, що можуть інтегруватися із засобами інформаційно-комуникаційних технологій навчання для ефективного формування комуникативної компетентності майбутніх спеціалістів.

Виклад основного матеріалу. Процес формування комуникативної компетентності слід розглядати як систему складових, що нероздільно пов'язані між собою.

Формування комуникативної компетентності студентів вимагає таких методів навчання, які б ефективно інтегрувалися з даними засобами навчання та сприяли мотивації формування комуникативної компетентності та постійного прагнення до її вдосконалення.

Аналізуючи формування комуникативної компетентності, можна виділити загальні принципи, що визначають специфіку методів її формування у студентів вищих навчальних закладів. Отже формування комуникативної компетентності має здійснюватися на основі таких принципів:

- принцип наочності навчання, що полягає у демонстрації навчального матеріалу засобами інформаційно-комуникаційних технологій навчання;

- принцип професійної спрямованості, який забезпечується використанням засобів навчання, які за своїм змістом і призначенням надаватимуть процесу формування комуникативної компетентності професійного спрямування;

- принцип самодостатності засобів навчання забезпечується використанням дидактичних можливостей засобів інформаційно-комуникаційних технологій навчання;

- принцип орієнтації на самонавчання який полягає у перенесенні головного акценту на самостійну підготовку формування комунікативної компетентності студентів із використанням останніх засобів інформаційно-комунікаційних технологій навчання;

- принцип інтерактивності навчання здійснюється у забезпеченні зворотного зв'язку завдяки використанню інформаційно-комунікаційних засобів;

- принцип самооцінки в навчанні забезпечується завдяки використанню у навчальному процесі формування комунікативної компетентності комп'ютерних програм тестування й оцінки знань.

Процес формування комунікативної компетентності студентів повинен відбуватися на засадах створення таких умов та організації навчання, що характеризуються гуманністю, врахуванням індивідуального потенціалу кожного студента для розвитку вдосконалення його комунікативних навичок і вмінь. Створення таких умов передбачає особистісно орієнтоване навчання, яке базується на засадах діалогічної взаємодії, пізнавального інтересу, співтворчості, ситуацій вибору, рефлексії, стимулювання, збереження емоційної комфортності [1, 627].

Використання таких засобів навчання в освітньому процесі допомагає підвищити ефективність професійно-навчального процесу та розвивати комунікативну компетентність студента завдяки використанню ресурсів інформаційно-комунікаційних засобів навчання; створити умови для повноцінної самостійної роботи, зробити їх активними учасниками процесу пізнання, саморозвитку та самоосвіти, розвивати їх відповідальність і критичне мислення за допомогою самостійності в інтерпретації інформації, залежно від особистого та професійного досвіду; розвивати особистість майбутніх фахівців, їх творчі здібності, навички самостійного пошуку й оцінки інформації, застосування отриманих знань на практиці [5, 487 – 488].

Існують різні підходи навчання формування комунікативної компетентності майбутніх спеціалістів. Найбільш оптимальним є суб'єктно-діяльнісний підхід. Він вимагає зміни суті навчального процесу і ставить у центр особу, яка навчається. Цей підхід реалізовується шляхом врахування особистісної специфіки особи, яка навчається та врахуванням індивідуальних особливостей особистості педагога і шляхом послідовної індивідуалізації всього педагогічного процесу. Суб'єктно-діяльнісний підхід дозволяє

індивідуалізувати навчальний процес і проявити самостійність у плануванні, організації та контролі своєї діяльності [6, 97].

Також великої уваги заслуговує так звана технологія контекстного навчання, в основі якої лежить моделювання майбутньої професійної діяльності фахівців, що сприяє розвитку комунікативних умінь і мотивації. Її ще називають як метод "кейс-стаді". Він ґрунтується на навчанні шляхом вирішення конкретних завдань-ситуацій. Мета цього методу полягає у спільному обговоренні ситуації та прийнятті практичного вирішення проблеми. Цей метод вчить студентів дискутувати, відстоювати свою думку та переконувати опонентів [2, 9].

Ще один метод, який набуває сьогодні особливої актуальності та широко застосовується у навчальному процесі є метод ділових і рольових ігор. Цей метод визначають як програвання певної ситуації особами, внаслідок чого визначається результат. Ділові ігри сприяють активізації мислення, забезпечують формування комунікативної компетентності, сприяють розвитку колективних форм спілкування та підвищують самостійність майбутнього фахівця.

Сьогодні особливої актуальності набирає робота з електронним підручником, що передбачає застосування інтерактивних методів навчання, які сприяють покращенню сприйняття навчальної інформації та розвитку навичок спілкування [4, 117].

Висновки. Отож, проаналізувавши існуючі технології навчання можна прийти до такого висновку: формування комунікативної компетентності майбутніх спеціалістів засобами інформаційно-комунікаційних технологій навчання варто здійснювати на основі суб'єктно-діяльнісного підходу із застосуванням технологій і методів проблемного та контекстного навчання й інтерактивних методів у поєднанні з традиційними методами навчання. Це призведе до розвитку та вдосконалення комунікативної компетентності майбутніх спеціалістів.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Енциклопедія освіти / Акад. ред. наук України, головний ред. В.Г. Кремень. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.*

2. *Загородна О.Ю. Формування комунікативної професійної компетентності студентів економічних спеціальностей засобами інноваційних технологій: автореф. дис. на здобуття наук ступеня канд. пед. наук: 13.00.04 "теорія і методика професійної освіти" / О.Ю. Загородна. – Вінниця, 2010. – 20 с.*

3. Литвин А.В. Информатизація професійно-технічних навчальних закладів будівельного профілю: монографія / А.В. Литвин. – Львів: Компанія “Манускрипт”, 2011. – 498 с.

4. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / Курлянд З.Н., Хмелюк Р.І., Семенова А.В. та ін.; за ред. З.Н.Курлянд. – 3-тє вид. – К.: Знання, 2007. – 495 с.

5. Романова С.П. Информационные технологии и их роль в формировании личностно-ориентированного образования // Дистанционное обучение – образовательная среда XXI века: материалы III междунар. науч.-метод. конф., Минск, 13-15 ноября 2003 г.

6. Селевко Г.К. Современные образовательные технологии / Г.К.Селевко. – М.: Народное образование: учебное пособие, 1998. – 256 с.

REFERENCES

1. Kremen, V.H. (Ed.). (2008). *Entsyklopedija osvity* [Encyclopedia of education]. Kyiv: Yuricom Inter, 1040 p. [in Ukrainian].

2. Zahorodna, O.Yu. (2010). Formuvannia komunikatyvnoi profesijnoi kompetentnosti studentiv ekonomichnykh spetsialnostej zasobamy innovatsijnyh tehnolohij [Formation of communicative competence of vocational students of economic

specialties by means of innovative technologies]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Vinnytsia, 20 p. [in Ukrainian].

3. Lytvyn, A.V. (2011). *Informatyzatsia profesijno-tehnicnyh navchalnyh zakladiv budivelnoho profilju* [Computerization of vocational education building profiles]. Lviv: Manuskrypt, 498 p. [in Ukrainian].

4. Kurliand, Z.N., Kheljuk, R.I. & Semenova, A.V. et al.; Kurliand, Z.N. (Ed.). (2007). *Pedagogika vyschoji shkoly: navch. Posibnyk* [Pedagogy of higher education: teach. guidances]. Kyiv: Znannia, 495 p. [in Ukrainian].

5. Romanova, S.P. (2003). Informatsionnye tekhnologii i ikh rol v formirovanii lichnostno-orientirovannogo obrazovaniya [Information technologies and their role in the formation of personality-oriented education]. *Materialy III mezhdunarodnoy nauchno-metodicheskoy konferentsii: “Dstantsionnoe obuchenie – obrazovatel'naya sreda KhKhI veka” – Materials of the III International Scientific and Methodological Conference: “Distance Learning – the Educational Environment of the 21st Century”*. Minsk. [in Russian].

6. Selevko, G.K. (1998). *Sovremennye obrazovatelnye tekhnologii* [Modern educational technologies]. Moscow: Narodnoe obrazovanie: учебное пособие, 256 p. [in Russian].

Стаття надійшла до редакції 01.06.2017

“Кожна людина, з якою я зустрічаюся, у чомусь переважає мене. І цього я повинен у неї вчитись”.

Ральф Волдо Емерсон
американський поет і філософ

“Раніше я казав: “Я сподіваюся, що все зміниться”. Потім я зрозумів, що існує єдиний спосіб, щоб все змінилося-змінитися мені самому”.

Джим Рон
всесвітньо відомий філософ бізнесу

“Почніть робити те, що потрібно. Потім робіть те, що можливо. І ви раптом виявите, що робите неможливе”.

Франциск Ассізьський
італійський християнський святий

